



Datum van
inontvangstneming

:

20/11/2015

Zaak C-541/15

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

16 oktober 2015

Verwijzende rechter:

Amtsgericht Wuppertal (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

24 september 2015

Verzoekende partij:

Mircea Florian Freitag

Overige partijen:

Angela Freitag

Vica Pavel

Stadt Wuppertal, burgerlijke stand

Stadt Wuppertal, burgemeester, lagere toezichthoudende instantie
voor de burgerlijke stand

[OMISSIS]

Amtsgericht Wuppertal

Beslissing

in een geding over de staat van personen

betreffende het verzoek tot wijziging

van inschrijving nr. G 1295/2014 in het geboorteregister van de burgerlijke stand
van Wuppertal,

waarin de volgende partijen betrokken zijn:

1. Mircea Florian Freitag, [OMISSIS] Wuppertal,

- betrokken kind en verzoeker,
2. Angela Freitag, [OMISSIS] Wuppertal,
moeder van het kind,
 3. Vica Pavel, [OMISSIS] Azuaga / Badojoz, Spanje,
vader van het kind,
 4. Stadt Wuppertal, burgerlijke stand, [OMISSIS]
bevoegde burgerlijke stand,
 5. Stadt Wuppertal, burgemeester, lagere toezichthoudende instantie voor de burgerlijke stand, [OMISSIS]
toezichthoudende instantie voor de burgerlijke stand.

[Or. 2]

De behandeling van de zaak wordt geschorst en het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Moeten de artikelen 18 VWEU en 21 VWEU aldus worden uitgelegd dat de autoriteiten van een lidstaat verplicht zijn om de naamsverandering van een van hun onderdanen te erkennen als deze persoon tegelijk onderdaan is van een andere lidstaat en in die lidstaat zijn oorspronkelijke, bij zijn geboorte gekregen familienaam (opnieuw) heeft verworven door een naamsverandering die niet gepaard gaat met een wijziging van zijn familierechtelijke status, ofschoon de betrokkene deze naam niet tijdens een gewoon verblijf in de andere lidstaat heeft verworven en deze naam hem op zijn verzoek is verleend?”

Motivering:

I.

De vierde en de vijfde partij betwijfelen of ook in het Duitse geboorteregister rekening moet worden gehouden met een naamsverandering die in Roemenië heeft plaatsgevonden.

De eerste partij (hierna: „verzoeker”) is het op 25 april 1986 geboren huwelijkse kind van de tweede en de derde partij, die beiden in Roemenië geboren Roemeense onderdanen zijn; hij kreeg de familienaam Pavel.

De ouders van verzoeker lieten hun huwelijk ontbinden. De tweede partij huwde met de Duitse onderdaan M. Freitag, die verzoeker op 21 mei 1997 adopteerde. Daardoor verwierf verzoeker ook de Duitse nationaliteit, en sindsdien droeg hij de familienaam Freitag.

Bij beschikking van de districtsraad van Brasov van 9 juli 2013 werd de familienaam van verzoeker op zijn verzoek opnieuw veranderd in Pavel. Toen de procedure tot naamsverandering in Roemenië werd gevoerd, had verzoeker zijn gewone verblijfplaats in Duitsland.

[Or. 3]

Verzoeker wendde zich vervolgens tot de burgerlijke stand van Wuppertal en vertoonde zijn nieuwe Roemeense paspoort, dat was uitgereikt op de familienaam Pavel, met het verzoek om de naamsverandering ook in Duitsland te erkennen en de hem betreffende inschrijving in het plaatselijke geboorteregister dienovereenkomstig aan te passen.

De burgerlijke stand van Wuppertal en de lagere toezichthoudende instantie voor de burgerlijke stand hebben het geval voorgelegd aan het Amtsgericht Wuppertal (rechtbank van eerste aanleg te Wuppertal) omdat zij twijfelden of de wijzigingsakte in het geboorteregister kon worden ingeschreven.

Voor de verdere details wordt verwezen naar de memories van partijen en de bijbehorende bijlagen.

II.

De voor de procedure relevante bepaling van het Duitse recht maakt deel uit van het Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (wet tot invoering van het Burgerlijk Wetboek; hierna: „EGBGB”) in de versie van de bekendmaking van 21 september 1994 (BGBl. I, blz. 2494, met rectificatie in BGBl. 1997 I, blz. 1061).

Artikel 48 EGBGB werd ingevoerd bij het Gesetz zur Anpassung der Vorschriften des Internationalen Privatrechts an die Verordnung (EU) Nr. 1259/2010 und zur Änderung anderer Vorschriften des Internationalen Privatrechts (wet tot aanpassing van de bepalingen van internationaal privaatrecht aan verordening (EU) nr. 1259/2010 en tot wijziging van andere bepalingen van internationaal privaatrecht) van 23 januari 2013, van kracht sinds 29 januari 2013, BGBl. 2013 I, blz. 101. Deze bepaling luidt:

„Keuze van een in een andere lidstaat van de Europese Unie verworven naam

Indien de naam van een persoon wordt geregeld door het Duitse recht, kan hij door het afleggen van een verklaring bij de burgerlijke stand de tijdens

zijn gewoon verblijf in een andere lidstaat van de Europese Unie verworven en aldaar in een register van de burgerlijke stand ingeschreven naam kiezen, mits dit niet kennelijk onverenigbaar is met essentiële beginselen van het Duitse recht. De naamskeuze werkt terug tot op het tijdstip waarop de naam is ingeschreven in het register van de burgerlijke stand van de andere lidstaat, tenzij de persoon uitdrukkelijk verklaart dat de naamskeuze slechts voor de toekomst dient te gelden. De verklaring moet officieel gewaarmerkt of geauthenticeerd worden. Artikel 47, leden 1 en 3, is van overeenkomstige toepassing.”

[Or. 4]

De voorwaarden van artikel 48 EGBGB zijn vervuld, met uitzondering van de voorwaarde dat verzoeker zijn gewone verblijf had in de andere lidstaat.

De naam van verzoeker wordt krachtens de artikelen 10, lid 1, en 5, lid 1, tweede volzin, EGBGB beheerst door het Duitse recht aangezien hij ook de Duitse nationaliteit heeft en daarenboven in Duitsland woont.

De naamskeuze in Roemenië is door de plaatselijke overheid geauthenticeerd.

Daar verzoeker tijdens de procedure tot naamsverandering zijn gewone verblijfplaats niet in Roemenië maar in Duitsland had, kan artikel 48 EGBGB niet rechtstreeks worden toegepast.

Deze bepaling kan evenmin analoog worden toegepast omdat er geen sprake is van een ongewilde lacune in de betreffende regeling. De wetgever heeft er zich namelijk rekenschap van gegeven dat de bepaling zich niet uitstrekt tot alle mogelijke gevallen van zogenaamde „mank lopende naamdracht”. Blijkens de wetsgeschiedenis wou de wetgever met name uitvoering geven aan het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak Grunkin en Paul (arrest Hof van 14 oktober 2008, zaak C-353/06, Grunkin en Paul, Jurispr. 2008, blz. I-7639) [OMISSIS].

Thans rijst dan ook de vraag of er krachtens Unierechtelijke bepalingen en in casu met name de artikelen 18 VWEU en 21 VWEU een verplichting bestaat om de naamsverandering die in een andere lidstaat heeft plaatsgevonden, op zijn minst ook te erkennen wanneer de betrokkene weliswaar niet zijn gewone verblijfplaats in de andere lidstaat heeft, doch wegens zijn dubbele nationaliteit anderszins een band heeft met die lidstaat.

In een deel van de Duitse vakliteratuur wordt om uiteenlopende redenen aangenomen dat er een verplichting bestaat om naamsveranderingen te erkennen die in andere Europese landen hebben plaatsgevonden [OMISSIS], of wordt althans betwijfeld „of deze beperkingen van het uit het burgerschap van de Unie (artikel 20 VWEU) en het recht van vrij verkeer (artikel 21 VWEU)

voortvloeiende recht op één naam in overeenstemming zijn met het primaire recht” [OMISSIS].

[Or. 5]

Het Oberlandesgericht München (hogere regionale rechtbank te München) heeft er daarentegen herhaaldelijk op gewezen dat het publiekrecht met het Gesetz über die Änderung von Familiennamen und Vornamen (NamÄndG, wet betreffende de verandering van familienamen en voornamen) voldoende mogelijkheden biedt om een naam te veranderen, wat op zijn minst dient te worden aangenomen wanneer de betrokkene – zoals ook in casu – ten gevolge van zijn verzoek niet langer één naam heeft en hij er dus zelf voor heeft gezorgd dat de „mank lopende naamdracht” is ontstaan [OMISSIS].

Wuppertal, 24 september 2015

Amtsgericht

[OMISSIS]